

get, således at sagens værdi opgøres som nettoværdien af påstanden. Dette medfører en mindre retsafgift end i dag.

Samtidig foreslås det gennem en ændring af ordet »sagsomkostninger« til »omkostninger« præciseret, at udenretslige inkassoomkostninger ikke skal medregnes ved opgørelsen af sagens værdi. Forslaget herom er i overensstemmelse med retspraksis, jf. Vestre Landsrets afgørelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2003 side 1350.

Værdien af en modydelse vil ofte ikke kunne opgøres særligt præcist. I så fald påhviler det sagsøgeren at anslå værdien så nøjagtigt som muligt, og om fornødent ansætter den myndighed, der beregner afgiften, værdien ved et skøn, jf. *stk. 4*, der erstatter de gældende regler i retsafgiftslovens § 2, stk. 1, jf. retsplejelovens § 229, og retsafgiftslovens § 2, stk. 4.

Det forudsættes i øvrigt, at der fremover ved opgørelse af værdien af sager om fast ejendom – ligesom i andre sager – lægges vægt på den konkrete påstand i sagen og ikke på, hvad der forudsætningsvis skal tages stilling til. Hvis sagsøgeren har nedlagt påstand om tilkendelse af erstatning for sagsøgtes påståede uberettigede ophævelse af en aftale om køb af fast ejendom, er sagsgenstandens værdi således erstatningens størrelse. Det samme gælder, hvor sagsøgeren har nedlagt påstand om erstatning for sagsøgtes påståede misligholdelse af en aftale om køb af fast ejendom, og hvor kravet bl.a. er afhængig af, om sagsøgerens ophævelse af aftalen var berettiget.

Omfatter sagen flere krav, sammenlægges kravene, også hvor sagen er anlagt af flere sagsøgere eller mod flere sagsøgte, jf. *stk. 1, 2. pkt.* Ligesom efter gældende ret anses en påstand, der rettes mod flere solidarisk hæftende skyldnere, i den forbindelse kun som ét krav.

Stk. 2 modsvarer de gældende regler i retsafgiftslovens § 2, stk. 1, jf. retsplejelovens § 228, stk. 2.

Stk. 3 modsvarer de gældende regler i retsafgiftslovens § 2, stk. 2. Det foreslås præciseret, at denne særlige regel om opgørelse af sagens værdi i lejesager finder anvendelse både i boliglejemål og erhvervslejemål.

Udvides påstanden, omberegnes afgiften på grundlag af den udvidede påstand, jf. *stk. 5*, der modsvarer de gældende regler i retsafgiftslovens § 2, stk. 3. Ligesom efter gældende ret skal der kun ske omberegning ved udvidelser, ikke ved indskrænkninger af påstanden.

Hvis der allerede er betalt afgift af den oprindelige påstand, er det forskellen mellem den omberegne samlede afgift og den afgift, der tidligere er betalt, der skal indbetales. Betales denne yderligere afgift ikke,

betragtes udvidelsen af påstanden som bortfaldet, jf. retsafgiftslovens § 62, stk. 1, 3. pkt., som ikke ændres, således at kun den oprindelige påstand kan tages under påkendelse.

Til § 4

Med bestemmelsen videreføres reglen i den gældende retsafgiftslovs § 3, hvorefter retsafgiften i sager om servitutter, for hvilke der ikke svares vederlag, mortifikation, ejendomsdom eller dødsformodning altid udgør 400 kr.

Stk. 2 fastslår i overensstemmelse med de gældende regler i retsafgiftslovens § 5, stk. 2 og 3, at hvis søgsmålet omfatter både sådanne krav og andre krav, betales (alene) afgift efter de foreslåede regler i retsafgiftslovens §§ 1-3.

Til nr. 2 (§ 10)

Det foreslås præciseret, at fritagelsen for at betale retsafgift for sagens fornyede behandling, når sagen hjemvises, også gælder, hvor Højesteret som tredje instans hjemviser sagen til fornyet behandling i landsretten. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 8.

Til nr. 3 (§ 11)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede regler om afgiften for domsforhandlingen (eller skriftlig behandling, der træder i stedet herfor), jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (forslaget til retsafgiftslovens § 2).

Tidspunktet for betaling af den yderligere afgift fremgår af de foreslåede regler i retsafgiftslovens § 2, stk. 4 og 5, og afgiftspligten bør ikke knyttes til en anmodning fra en part.

Forslaget skal også ses i sammenhæng med, at retens fastsættelse af tidspunktet for domsforhandlingen ikke bør være betinget af, at den yderligere afgift er betalt, da dette vil kunne medføre en forsinkelse af sagen. Manglende betaling af den yderligere afgift bør derimod – ligesom manglende betaling af afgiften ved sagens anlæg, jf. retsafgiftslovens § 1 – føre til sagens afvisning, jf. lovforslagets § 1, nr. 10.

Til nr. 4 og 5 (§ 15 a)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede nedsættelse af retsafgiften ved sagens anlæg, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

I sager om betalingspåkrav, hvor fordringshaveren anmoder om, at retssagsbehandling indledes på grundlag af betalingspåkravet uden indlevering af stævning, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser, skal den samlede afgift for betalingspåkravet svare til